Lietas Nr. C28399411
Lietas arhīva Nr. C-0942-13/10

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa:

tiesnese G.Viļumsone,

ar sekretāru K.Šmatu,

atklātā tiesas sēdē 2013.gada 11.novembrī izskatīja civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses" prasībā pret /pers. A/ par parāda un līgumisko kavējuma procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Julianus Inkasso Latvija", reģ.Nr.40003717522, cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers.A/, personas kods /personas kods/, par pamatparāda un līgumisko kavējuma procentu piedziņu.

Prasības pamatojumam norādīti šādi argumenti:

Starp akciju sabiedrību „Swedbank" un atbildētāju tika noslēgts līgums par EGO norēķinu kartes izsniegšanu un izmantošanu. Prasītājs uzskata, ka parakstot Ego norēķinu kartes līgumu, atbildētājs piekritis Ego norēķinu kartes lietošanas noteikumiem un cenrādim. Saskaņā ar Ego norēķinu kartes lietošanas noteikumiem, atbildētājam bija katru mēnesi jānodrošina, lai Ego norēķinu kartes līgumā minētā fiksētā maksājuma summa (fiksēts ikmēneša maksājums) kopā ar kredīta limita izmantošanas procentiem līguma norādītajā termiņā būtu pieejama atbildētāja privātajā kontā, no kura tiek papildināts Ego konts (speciāls konts bankā, pie kura piesaistīta Ego norēķinu karte). Akciju sabiedrība „Swedbank" konstatēja, ka atbildētājs nepapildina savu privāto kontu iepriekš minēto fiksēto ikmēneša maksājumu veikšanai un tādējādi nepilda Ego kartes lietošanas noteikumus. Akciju sabiedrība „Swedbank" izmantoja savas tiesības jebkurā laikā apturēt Ego kartes darbību, neziņojot par to atbildētājam, apturot Ego kartes darbību, vienlaicīgi samazināja kredīta limitu. 2008.gada 28.aprīlī atbildētāja parāds bija Ls 863,62.

Akciju sabiedrība „Swedbank" 2008.gada 16.oktobrī cedēja prasījuma summu Ls 863,62 apmērā prasītājam sabiedrībai ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses" ar tiesībām prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultāta. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses" ir pilnvarojusi „Julianus Inkasso Latvija" SIA veikt visas nepieciešamās pirmstiesas darbības prasījuma, līgumsoda, kavējuma procentu un zaudējumu iekasēšanā (pilnvara Nr HB003., 16.10.2008).

SIA "Julianus Inkasso Latvija" izsūtījusi atbildētājam paziņojumu par prasījuma tiesību pret atbildētāju cedēšanu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses", kas uzskatāma par paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju saskaņā ar Civillikuma 1804.pantu.

Atbildētājam saskaņā ar Ego kartes lietošanas noteikumiem un tiem saistošo bankas vienoto pakalpojumu cenrādi ir pienākums maksāt nolīgtos kavējuma procentus (maksu par kredīta limita pārsniegšanu), kas ir 60% gadā (t.i. 0,167% par katru kavēto dienu). Tādējādi prasītājam ir pamats piedzīt no atbildētāja nolīgtos kavējuma procentus Ls 863,62 par laika periodu no 2008.gada 28.aprīļa līdz 2011.gada 15.augustam par 1200 kavētām dienām. Kavējuma procentu aprēķins uz 15.08.2011. datumu ir Ls 1730,69. Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta nosacījumiem procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Tādējādi prasībā lūgts piedzīt kavējuma procentus pamatsummas apmērā Ls 863,62. Uz pretenzijām atbildētājs nav reaģējis, parādu, kā arī nolīgtos kavējuma procentus nav apmaksājis.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1756., 1793., 1797., 1798., 1801, 1805.pantiem, *prasībā lūgts*:

-piedzīt no atbildētāja par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses" parāda pamatsummu Ls 863,62, nolīgtos kavējuma procentus Ls 863,62 apmērā, visus tiesas izdevumus, t.sk. valsts nodevu Ls 168,18 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30.

Prasītāja sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses" pilnvarotās „Julianus Inkasso Latvija" SIA pārstāve /pers.H/ lūgusi izskatīt lietu bez prasītāja klātbūtnes, norādot, ka prasītājs uztur prasību pilnā apmērā un lūdz piedzīt izdevumus par atbildētāja aicināšanu oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis".

Tiesā nav saņemti atbildētāja paskaidrojumi vai iebildumi pret prasību. /pers. A/ uz tiesas sēdi nebija ieradies, par lietas izskatīšanas laiku un vietu viņai paziņots savlaicīgi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta pirmās daļas un 59.panta pirmās daļas prasībām, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā. Uz aicinājumu oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" atbildētājs nebija atsaucies. Par neierašanās iemesliem atbildētājs tiesu nebija informējies, nebija lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Attaisnojošus iemeslus par neierašanos uz tiesas sēdi atbildētājs lietā nebija iesniedzis. Līdz ar to atzīts par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja piedalīšanās

tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Novērtējot lietas materiālus un pierādījumus, prasība daļā par parāda piedziņu - atzīstama par pamatotu un apmierināma, daļā par līgumsoda piedziņu - atzīstama par nepamatotu un noraidāmu sekojošu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.pantu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pantu, prasības izskatīšana notiek, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Starp akciju sabiedrību „Swedbank" un atbildētāju tika noslēgts līgums par EGO norēķinu kartes izsniegšanu un izmantošanu. Prasītājs uzskata, ka parakstot Ego norēķinu kartes līgumu, atbildētājs piekritis Ego norēķinu kartes lietošanas noteikumiem un cenrādim. Saskaņā ar Ego norēķinu kartes lietošanas noteikumiem, atbildētājam bija katru mēnesi jānodrošina, lai Ego norēķinu kartes līgumā minētā fiksētā maksājuma summa (fiksēts ikmēneša maksājums) kopā ar kredīta limita izmantošanas procentiem līguma norādītajā termiņā būtu pieejama atbildētāja privātajā kontā, no kura tiek papildināts Ego konts (speciāls konts bankā, pie kura piesaistīta Ego norēķinu karte). Akciju sabiedrība „Swedbank" konstatēja, ka atbildētājs nepapildina savu privāto kontu iepriekš minēto fiksēto ikmēneša maksājumu veikšanai un tādējādi nepilda Ego kartes lietošanas noteikumus. Akciju sabiedrība „Swedbank" izmantoja savas tiesības jebkurā laikā apturēt Ego kartes darbību, neziņojot par to atbildētājam, apturot Ego kartes darbību, vienlaicīgi samazināja kredīta limitu. 2008.gada 28.aprīlī atbildētāja parāds bija Ls 863,62.

Akciju sabiedrība „Swedbank" 2008.gada 16.oktobrī cedēja prasījuma summu Ls 863,62 apmērā prasītājam sabiedrībai ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses".

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī otrai atlīdzinot zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1838.pants nosaka, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs nav apstrīdējis aizdevuma pamatsummu, nav izpildījis saistības un prasītājam bija tiesības pieprasīt parāda atmaksu. Līdz ar to sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Julianus Finanses" prasība pret /pers. A/ par parāda pamatsummas piedziņu atzīstama par pamatotu un apmierināma neatmaksātās aizdevuma summas Ls 863,62 apmērā.

EGO kartes lietošanas noteikumos un bankas vienotajā pakalpojumu cenrādī noteikti nolīgtie kavējuma procenti 60% gadā (t.i. 0,167% par katru kavēto dienu). Tā kā atbildētājs pielīgto aizdevuma atmaksu neveica, iestājās maksājuma termiņa nokavējums. Prasībā lūgtais kavējuma procentu apmērs ir Ls 863,62-parāda pamatsummas apmērā. 2008.gada 28.aprīlī banka izmantoja savas pielīgtās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un apturēja līgumu, kas uzskatāms par līguma laušanas datumu, pēc kura zūd pielīgto procentu piedziņas pamatojums un tas pats par sevi ir pamats prasības noraidīšanai daļā par pielīgto procentu piedziņu.

Bez tam EGO maestro norēķinu kartes 2002.gada 27.jūnija līgums, EGO Visa LVL norēķinu kartes 2003.gada 29.septembra līgums, EGO Classic Chip norēķinu kartes 2005.gada 28.jūnija līgums un tiem pievienotie karšu lietošanas noteikumi ir sastādīti standartveidā, karšu lietošanas noteikumi nav abu pušu atsevišķi parakstīti un ir sastādīti izteikti sīkā drukā, arī izziņa par cenrādi neapliecina, ka cenrāža noteikumi ir pušu abpusēji parakstīti un apspriesti, līdz ar to lietā nav atzīstams par pierādītu, ka minētajos dokumentos iekļauti noteikumi ir iepriekš pušu abpusēji apspriesti un atbildētājam ir bijis iespējams ietekmēt līgumu noteikumus. Minētais uzskatāmi nostāda atbildētāju nevienlīdzīgā – vājāk aizsargātā tiesiskā stāvoklī nekā aizdevēju akciju sabiedrību „Swedbank". Līdz ar to minētie nosacījumi vērtējami kā netaisnīgi līguma noteikumi. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu, /pers. A/ kā patērētājam noteikts neproporcionāli liels līgumsods jeb soda procenti 60% gadā no termiņā nesamaksātās summas un kavējuma procenti, maksa par kredīta limita pārsniegšanu 60% gadā no termiņā nesamaksātās summas, – tie ir uzskatāmi par netaisnīgiem līguma noteikumiem. Līgumos nav atrunas, ka līgumsoda apmērs būtu iepriekš apspriests ar patērētāju /pers. A/, līdz ar to, saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otro daļu, 6.panta trešo daļu, piekto daļu, sesto daļu, neapspriestie līgumsoda nosacījumi nav atzīstami par atbilstošiem Patērētāju tiesību aizsardzības likuma patērētāja kreditēšanas noteikumiem, nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām, līgumā pārkāpts pušu tiesiskās vienlīdzības princips.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā Nr.SKC-212 izteikts viedoklis, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija; gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem. Sakarā ar likuma tieša norādījuma neesamību jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa nosaka, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu. Norādīto patēriņa kredīta līgumu noteikumi paredz neierobežotu līgumsoda apmēru, kas kopsummā var pārsniegt aizdevuma pamatsummu, un saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu, tie uzskatāmi par netaisnīgiem līguma noteikumiem, jo uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta astotajā daļā paredzētas sekas, kas iestājas, ja tiek konstatēti netaisnīgi līguma nosacījumi, - ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtajā līgumā ietvertie netaisnīgie noteikumi nav spēkā no līguma noslēgšanas brīža, bet līgums paliek spēkā, ja tas var pastāvēt arī turpmāk, kad izslēgti netaisnīgie noteikumi. Tādējādi atzīstams, ka atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem, EGO maestro norēķinu kartes 2002.gada 27.jūnija līgumā, EGO Visa LVL norēķinu kartes 2003.gada 29.septembra līgumā, EGO Classic Chip norēķinu kartes 2005.gada 28.jūnija līgumā, lietošanas noteikumos un cenrādī ietvertie netaisnīgie noteikumi nav atbilstoši likumam no līgumu noslēgšanas brīža un nav saistoši atbildētājam.

Līdz ar to sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Julianus Finanses" prasība pret /pers. A/ daļā par parāda pamatsummas piedziņu – atzīstama par pamatotu un apmierināma, daļā par kavējuma procentu piedziņu noraidāma kā nepamatota. No /pers. A/ sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Julianus Finanses" labā piedzenams parāds Ls863,62.

Tiesāšanās izdevumi no atbildētāja prasītāja labā piedzenami atbilstoši prasījumu apmierinātajai daļai – par valsts nodevu 129 Ls un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 Ls, par sludinājuma ievietošanu oficiālajā izdevumā „ Latvijas Vēstnesis" Ls11, kopā - 143,84 Ls. No /pers. A/ valsts ienākumos piedzenami tie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 1,93, kurus nesedz prasītāja iemaksātā summa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmo daļu taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Līdz ar to /pers. A/ nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu - 10 dienas, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 189.-193.pantiem, 194.pantu, 195.pantu, 204.^{1} , tiesa

nosprieda:

sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses", reģ.Nr. 40003860329, prasībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, daļā par parāda piedziņu - apmierināt, daļā par līgumisko kavējuma procentu piedziņu – noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Finanses", reģ.Nr. 40003860329, labā pamatparādu Ls 863,62 (astoņi simti sešdesmit trīs latus 62 santīmus), tiesāšanās izdevumus Ls 143,84 (viens simts četrdesmit trīs latus 84 santīmus).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 1,93 (vienu latu 93 santīmus) valsts ienākumos.

Noteikt /pers.A/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma sastādīšanas 2013.gada 19.novembra Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese G.Viļumsone